

BORSSZEM JANKÓ

FŐSZERKESZTŐ: CSICSERI BORS

Budapest, április 11.

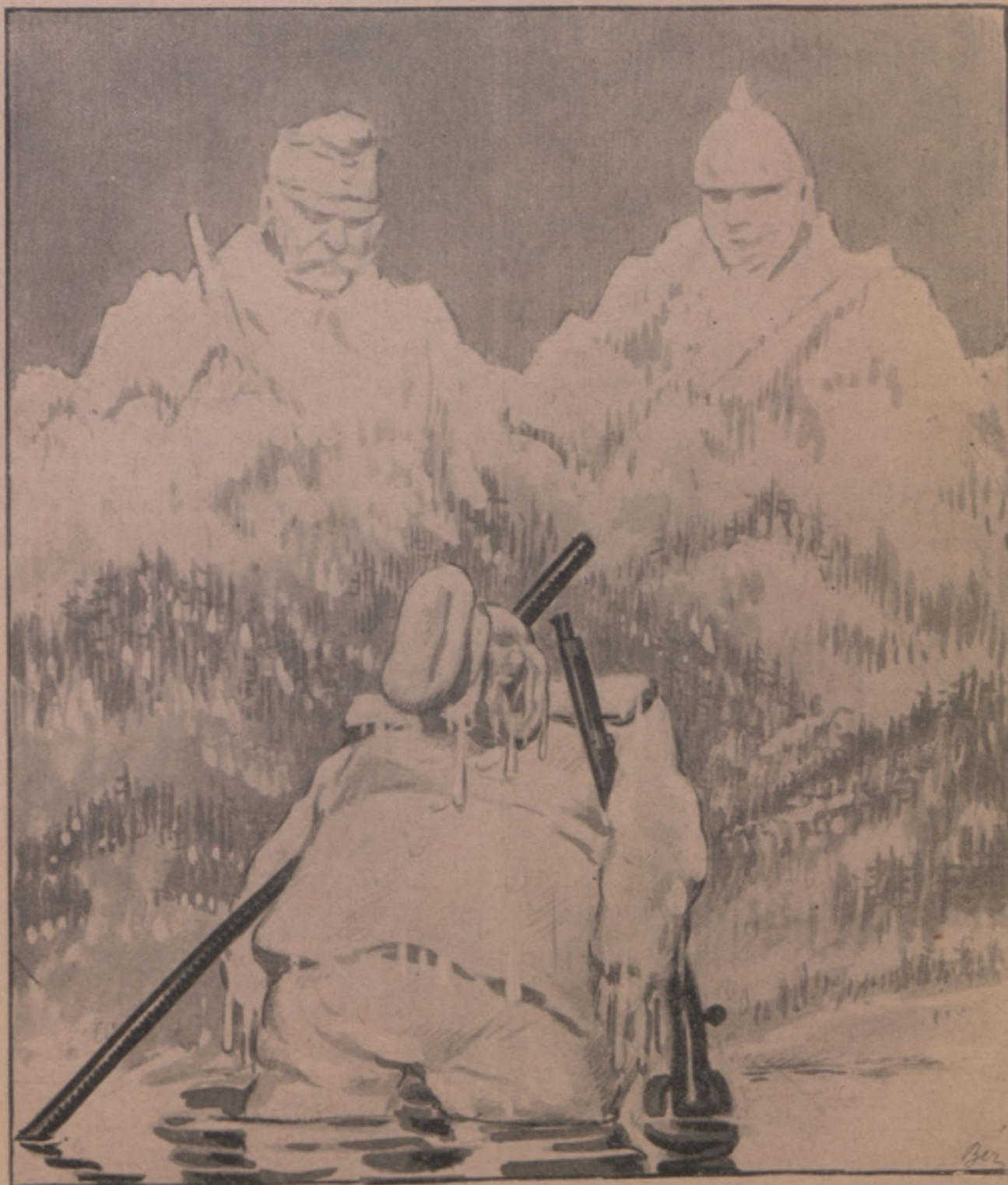

XLVIII. évfolyam 1915.

(15.) 2470.

„ SZÁM „

Olvadás a Kárpátokban

Öregek tavaszi dala

Felsüt a nap. A dermedt föld felett
Lágy, lenge leplet bont a kikelet.
Rút, téli éjek árnya oszladoz,
A köd palástja szertefoszladoz.
Friss szellő száll, jobb jövőndök hire,
A nép kiballag termőföldre
S im, üdvözöl a magvetők dala:
Tavaszi hajnal, tavasz hajnala.

— Magot támasztó isten, légy velünk,
Elédbe áldó ajkkal lépdélünk;
Idünk, míg földbe könny és mag pereg,
Bús asszonyok, meggörnyedt öregek.
Mi lépdélünk az ekevas megett,
Mert messze ment ám a te sereged...
Visszahozod-é őket valaha
Tavaszi hajnal, tavasz hajnala?

— Bár legszebbik ruhádba öltözöl,
Ujjongó ifjúság nem üdvözöl.
Ki csak legény volt, elment mindenik,
Most Ferenc Jóska kertjét művelik.
Mi itt maradtunk, várni a tavaszt,
Mely vén ágon ifjú lombot fakaszt
S gondolkodunk ...beh régen is vala
Tavaszi hajnal, tavasz hajnala.

— Virágot bontó isten, légy velünk,
Kiknek nincs hátra, csak néhány telünk;
Hozd vissza vén szívünk kikeletét,
Mi szemünk fényét, lelkünk gyereket!
Add földünknek, mely minket befogad,
Az ifjú, hősi, erős karokat,
Hadd áldjon zengve új élet dala,
Tavaszi hajnal, tavasz hajnala!

Kedves Borsszem Jankó!

— Tudvalevő, hogy némely helyre a háború óta nem lehet zárt borítékban levelet küldeni. S...-ra ilyen zárt levél érkezett, a postamester szabályszerűen felbontotta és a következőket olvasta benne:

— Nézd meg, mi van a bélyeg alatt!

A postamester nagy nehézségek után leszedte a borítékról a bélyeget. Alatta apró betűkkel ez volt írva:

— Ügy-e huncut, nehéz volt levakarni?

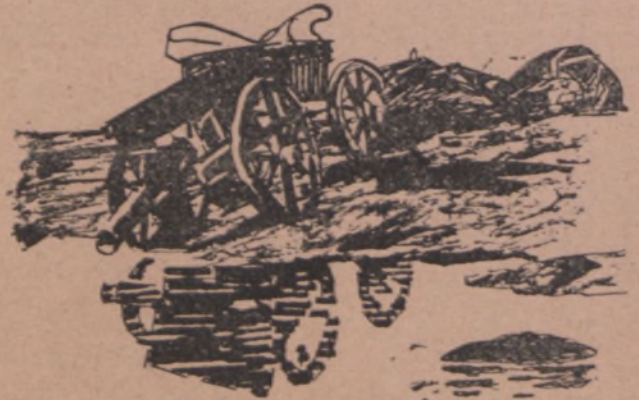
Békegalambok

Wilson távirata egy másik semleges nagyhatalom fejéhez:

— Hajlando-e Felseged a beeket koezvetiteni?

A semleges államfő válasza:

— Eloebb koezoelje velem, mekora lesz a koezvetiteesi díjam ees ki garantaalja azt?

Vágyakozó szonett

Bontsad pompádat, ragyogó tavasz,
Föléledő fák friss rügyeit bontsad,
Földmelegítő lehelleted ontsad,
Nap színarany nyilával sugarazz.

Győzelmes úrnő borún, hidegen,
Borítsad fénybe ezt a zord világot;
Fakassz a gallyon virító virágot,
Fakassz derűt a dermedt szíveken.

Ez évben úgy is hosszú volt a tél.
Derűt, virágot már-már elfeledtünk,
Megtett a hideg, meglépett a szél.

Sötét szobáknak bús rabjai lettünk,
Szemünkben könny, szívünk előtt acél:
A vasbabújt hadisten járt felettünk.

Orosz jelentés

— Dicsőségesen harcoló csapataink olyan sikereket értek el Kelet-Poroszországban, hogy a német hadsereg vad futással menekült előlük Orosz-Lengyelország belsejébe. A német csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek s egyrészüik egészen Varsóig futott ijedtében.

Hamisság

Talpig hamis úr a hadsereg fosztója:
Hamis a bakancsa, hamis a posztója,
Hamis a kenyere és hamis a zsirja,
Hamis ál-könnyeit hamiskodva sírja,
Hamis a zuzája és hamis a mája:
Csupán egy valódi van: — a panamája.

Szeliden

Garay rajza

A huszár. — Ne ellenkezzék már a tiszt úr, hanem adja meg magát addig, míg az őrmester úr nem ér ide...

Magyar vitézek

— Egy osztrák huszárkapitány verse —

(Ezt a megkapó költeményt egy osztrák tiszt, Fridolin Kremsner huszárkapitány írta s küldte be nekünk a művészi, mélyhangulatú illusztrációval együtt. A vitéz kapitányt, aki a tollat és a rajzont csakoly pompásan forgatja, mint a nehéz huszárkardot, a parancsnoksága alá rendelt magyar fiúk hősi elszántsága ihlette meg. Költeményét felelős szerkesztőnk fordításában hozzuk nyilvánosságra.)

*Nem fődí őket siri szemfedő.
Idegen föld fogadta hős ölőbe,
Magyar vitéz mind, már nem szenvedő,
Bajtársi emlék borul csak fölébe.*

*Hogy meghal a hazáért, mely örök,
Ezt tudta mind s ha kell, a poklot állja,
De fájt nekik, fájt, hogy nem honi rög
A szép halálnak csöndes nyoszolyája.*

*Hős sorsukról csak durva fakereszt
S krétával írt íromba szók regélnek,
Miket eső és zivatar fereszt
S lemossa még nevét is a vitéznek.*

*Nem nyúlik égbe legmagasb torony,
Sem fejedelmi sir ily büszke-szépen,
Mert minden magyar lélek — hegyorom,
Min egy-egy hős emlék bolyong az éjben.*

*És ez a magyar kegyelet örök
S örök az emlék, mint a hős dacosság,
Jöhet vihar, megmozdulhat a rög:
Ezt meg nem döntik, el sohase mossák.*

Csodabogár

Árulás?

A Brassói Lapok március 21-iki számában olvassuk:
„Gibraltárból jelentik a Daily Chroniclenek, hogy egy német cirkálókból álló új angol hajóraj érkezett oda.”

Ejha, itt ugyancsak cifra esetről rántja le a leplet a kitűnő laptárs.

Ajándék

*Ne mondja Ausztria, hogy mi nem szeretjük:
Kenyerünkön tartjuk, búzáunkkal eteljük,
Borunkkal italjuk, vérünkkel megvédjük.
Vagyunk katonájuk, vagyunk az ügyvédjük.
Kívánunk nekik különböző-különb jókat
S átengedjük gratis — a lengyelzsídotkat.*

Frangepán Izidor

köz- és váltóügynök üzletei

Mit tud maga? Tud maga búzalisztet szállítani, anélkül, hogy a malomegyesület elnöke a nagybácsija lenne? Tud maga félkiló lisztet fölhajítani rántásnak Bácsy polgármester és Boda főkapitány egyesített protekciója nélkül? Vagy tud maga egy tisztos lipótvárosi család házi hadibálján egy vaskeresztes zsentri huszárt előtáncosnak fölszolgálni. Mit beszél?

Minek zavar? Ki kérdezte magát?

Mért ne szállítottam volna száz zsák búzalisztet? És mért ne vettem volna fel az előleget? És mért szállítsak én száz zsákkal, amikor kétszázal szállítottam? Hogy miért? Hát azt hiszi, hogy tiszta búzalisztet szállítottam? Vagy azt hiszi, kevertet szállítottam? Kérdezem: lehet-e ma ilyent kapni? És újra kérdezem: mért ne válassza ki az a pali megbízó a kétszáz zsák kukoricalisztből a száz zsák búzalisztet? Hogy az előleget adjam vissza? Ki ad vissza előleget?

Hogy hadifoglyokat liferálok-e mezei munkára? Hát Búdvárad nem nálam rendelt meg ezer orosz hadifoglyot? Gondolja, hogy nem tudom szállítani? Miből gyanítja? Mért lehessen kizárni a tisztességes közvetítő kereskedelmet a földbirtokosok és a munkások közt? Mért hadifoglyokról van szó? Hol van az benne a genfi konvencionban, hogy ne lehessen Frangepán Izidornak az orosz hadifoglyok után polgári hasznot csinálni?

Mit parancsol? Hatvány Lajos báró úrtól egy eredeti drámát? Nem inkább slusszt száz vagon cukorra? Vagy inspiráljam Pap Zoltánt egy új Szózatra? Miért ne? A Himnusza talán derogál magának? Hogy Kölcsey is írt egyet? Hát képviselő volt az? Ki volt az ejgentlich? Vagy akarja, hogy a fia trén legyen? Mért nem kíván mindjárt egy életbiztosítási kötvényt? Hallotta már az új rémhíreket?

...Ein Moment, kedves detektív úr. Már megyek.

Ujra! Ujra!

*Sikolt a kürt sirva-ríva:
Uj francia offenzíva.
Joffre és French, a két deli,
Vesszőlovát megnyergeli
S szárnyán Tipperary-dalnak
Nekimegy fejfel — a falnak.
Nekinyargal újra, újra
S a franciák árva népe
Búsan fakad egy halk pfuj-ra.*

Villamosság

— Milyen erősségű ez a villamos gép?
— Ötszáz Volt!
— Nem azt kérdezem én, hogy mennyi volt, hanem hogy most mennyi.

Kedves Borsszem Jankó!

Egy sakkozó kávéházban jártam a napokban, kibiceltem. Többek közt néhány olyan partit is volt szerencsém látni, melyekben egy jónevű mesterünk püfölte el kávéházi ellenfelét. Az amatőr elvesztett már három partit, de újra fölállította a figurákat és sopánkodott:

— Ejej, hát egy partit sem tudok öntől nyerni!

A mester mosolygott, még mielőtt az első lépést megtette volna (ő volt világos, tehát a kezdő) így szólt:

— Sajnálom, pedig a világos máris jobban áll.

— Hogy-hogy? Hiszen még nem is kezdtük el a játszmát.

A mester nyugodtan folytatta:

— Világos jobban áll, mert a világos bábokkal én játszom.

Fölvívás

Azon hölgy, ki múlt hó 25-én a Vörös Félhold javára való gyűjtésnél három férfinadrággombot dobott a perselybe — felkéretik, hogy „Hol szerezte“ jellegére közölje címét a kiadóhivatallal . . .

Kedves Borsszem Jankó!

Egyik külvárosi kávéházban állandóan a háború eshetőségeit vitatják. Az a három úriember, aki itt eszmecserét folytat, nevet is adott egymásnak. Az egyik Hős Konrád, a másik Vészvár Péter, a harmadik Hintengurk János. Legutóbb arról volt szó, mikor lesz vége a háborúnak.

— Ha a németek Varsót elfoglalják — mondta Vészvár.

— Tévedsz, — felelte Hős Konrád — akkor, ha Szerbiával végzünk.

— Egyiktek sem tudja — vágta ki büszkén Hintengurk. A háborúnak akkor lesz vége, ha — befejezik...

„Wird sich kratzen“

(Szín: Petrográd, a cári palota terme. A falaknak füleik vannak és mindegyikből mikrofon vezet Nikolájevics nagyherceg páncélszobájába. Személyek: a cár és Pagicseff, a himlőhelyes főkozák.)

A cár. — Ez nem megy, ez nem megy, ez nem megy.
Pagicseff. = Hogy érti, Sire?

— A magyar lapok borzasztóan bánnak velem. Olvasta a Politischest a múlt héten? Azon mosolyogtam. De ma a Journal már bitor cenknek nevez. Ezt már nem bírom tovább. Pagicseff, én úgy érzem: ich werde mich doch kratzen müssen . . .

= (A tarkóját vakarva.) Baj, baj . . .

— Az még hagyján, hogy öt hadtestem elpusztult

Terminus

Zórád rajza

— Aztán mikor jöttök haza!
— Mihelyst idehaza láttok, lelkem.

a Mazúri-tavaknál. De hogy a Budapesti Hétfői Hirlap minden vasárnap az orrom alá dörzsölje a származásomat, hogy a Pesti Napló mindennap fölláztatja a gárdaezredekem, hogy a Budapesti Hirlap folyton XVI. Lajost dörgöli az orrom alá, hogy a Nyugatba Füst Milán drámát és Újhelyi Nándor regényt ír ellenem, hogy Magyarországon két hadtest költő az én nevemen tanulja meg a rimgyártást: — Pagicseff, ez már igazán sok. Én fölakasztom magamat.

= Az Istenért!

— Hát mit akarnak tőlem? Hát nem elég nekem Hindenburg és Nikolájevics?

= Nem, nem elég! Bevonultunk Galiciába, ne

csodálkozzék hát Felső: der Zar muss sich kratzen.

A háború kilencedik hónapjában

Bér rajza

Pax. — Elcsábítottál, szerencsétlenné tettél . . . És legalább tudnám: apja fia lesz-e, vagy anyja lánya?

A BORSSZEM JANKÓ TÁRCÁJA

A mi lövészárkunk

Ezredünk, amely annyi dicsőséges harcban vérzett a galíciai és az orosz-lengyel mezőkön, decemberben egy pompás előrenyomulás után beásta magát a Nida mentén, az orosz állásokkal szemben. Az ellenséges lövészárkokat csupán a Nida választotta el s több helyen nyolcvan lépésnyire közelítettük meg az oroszokat. Még decemberben kierőszakoltuk az átkelést a Nidának egy részén s ezt az állásunkat három hónapon át megtartottuk, mindaddig, amíg más ezredek fölváltottak bennünket. E három hónap alatt a kulturának egy egészen különös fajtája virágzott ki a Nida mentén: a legmodernebb kényelemmel berendezett lakásokká varázsoltuk át lövészárkainkat. Volt mindenütt kályha, asztal, szék, ajtó, ablak, teknő mint fürdőszoba, egy külön sarok mint borbélyterem, sőt egy öreg spinét is. A jól fűtött tiszt szobában az ódon spinét mellett viharos hangversenyeket rendeztünk, a szemben álló oroszok nem csekély bosszúságára. Azután csinosítani kezdtük a lakásainkat. Szőnyeget, képeket, zöldelő, pompás fikuszokat hoztunk az elhagyott lengyel úriházakból, asztalainkat pedig teleraktuk Mickiewicz, Slowacki és Sienkiewicz gyönyörűen illusztrált munkáival.

— Fiuk, egy jólnevelt kávéház hiányzik még innét — fűdözte föl egy nap a főhadnagy.

Ez már igaz volt. Azonnal a megtervezéshez fogtunk. Négy nap alatt elkészült, olyan tágas volt, hogy negyven

ember kényelmesen megfér benne, a szent kereszttségben pedig a Café Baby nevet kapta. Mert Baby a legszebb lány odahaza, dunántúli szűkebb hazánkban. Volt három ablakunk, egy hosszú és öt kis asztalunk, tíz székünk és két x-lábú padunk. Ezenkívül egy természetes cserépkályhánk, egy kasszánk és egy billiárd-asztalunk. A kasszában ugyan senkisémet ült, de legalább némi alapot szolgáltatott az illúzióhoz. A billiárdnál egészen új szisztémát kellett alkalmazni, mert jóval kisebb volt a rendnél és csak ziccert lehetett megkísérelni rajta. A dupla a legtrikább esetben sikerült, az egyetlen triplát pedig, amely egy hónap alatt előfordult, valóságos ünneplésben részesítettük. Nagyobb szerencsével dolgoztunk az egyszerű kuzék és a húzások körül, mert ezeknek nem kellett falat érinteniök. A fal ugyanis közönséges deszkából készült, ami a ládában érkező szeretetadományok révén bőven volt.

A megnyitást követő napon egy öreg kappant kergettünk át az orosz lövészárkokba. A kappan szárnya alá egy névjegyet erősítettünk, a főhadnagyunkét. A névjegy francia nyelven s a szokásos üzleti udvariassággal esedezte az orosz tisztikar támogatását az újonnan megnyitott kávéház részére. Hangsúlyoztuk azonban, hogy csak fegyvertelen látogatást fogadunk el. Harmadnap udvariasan meg is jelentek az oroszok, de minthogy nem csak a fegyvereiket, hanem egész zászlóaljukat is magukkal akartak hozni, tekintve kávéházunk csekély befogadóképességét: kénytelenek voltunk őket visszatessékelni. A kávéház azonban nagyon csábithatta őket, mert többször is megkísérelték a közeledést s bizony két nap is belételelt.

Az új francia offenzíva

Bér rajza

amíg sikerült megértetni velük, hogy jobb lesz nekik otthon maradni. A kétnapos vitatkozás közben hat orosz tiszt nálunk ragadt, akiket aztán kifogástalan barátsággal vezettünk be a kávéházba.

Valószínűleg csak a magas gallér őrizte meg a jó fiúk állát a leeséstől, mert nagyon elcsodálóztak. Az egyik, szép, kékszemű, finom arcú fiatal gyerek, azonnal a zongorához ült, mert hogy el ne felejtsem, azt is szereztünk a kávéházba. A megsárgult, összeropedezett billentyűkből szomorú, fájdalmas szláv melódiák szálltak föl. Később magyar nótákat kellett játszani nekik s a hangulat lassan egészen vidám lett. Elláttuk őket mindenféle jóval. A jó emberek csakhamar bevallották, hogy ők mindig szerették Magyarországot és a magyarokat, különösen nagy szabadságszeretetüket csodálták. Oroszországban — mondták — ma sem haragszik senki a magyarokra, csak a németeket gyűlölik. Erre azonban — úgy vélem — van is okuk, mert az egyre növekedő német hatalom erősen nyomja a ruszokat, ahogy errefelé hívják őket. A derék fiúk könnyezve búcsúztak tőlünk, amikor másnap megindultak a fogolytranszporttal Galícia felé. Névjegyeket cseréltünk s megfogadtuk, hogy irunk egymásnak.

E rövid epizód után tovább folytattuk megszokott életünket. Rájöttünk, hogy még mindig nagyon hiányzik valami. Persze, — a politika. Nem teljes a jó sora a magyarnak, ha nem politizálhat. Ehhez azonban sajtó is kell. Elhatároztuk tehát, hogy vicclapot alapítunk, mert egy kis vidámság nagyon is kelendő holmi a svarmliániában. A kis lap meg is alkotódott, *Rogovi Kartács*

lett a címe, mivelhogy véletlenül Rogownak hívták azt a rongyos kis lengyel falut, amin a mi frontunk keresztülhaladt. Kauciót nem tettünk le, a lap megindítását nem jelentettük be sehol s tán ezzel is okolható, hogy nem tiltották be, nem kobozták el soha. A lap szerkesztőjévé csekélységemet nevezték ki, mivel a *Borsszem Jankó* állandó és szeretetteljes tanulmányozása folytán némi jártasságra tettem szert humor dolgában. A lap hetenként egyszer jelent meg, pénteken, — pukkadjon meg a babona! — terjedelme nyolc oldal volt. A *Kartácsban* persze irgalmatlanul kicsúfoltunk mindent és mindenkit, egész kis *Csittvári Krónika* lett belőle. De nem hanyagoltuk el a politikát sem s még az otthon épp ezidőtájt lezajló városatya-választással is velőnk foglalkoztunk. Négy száma jelent meg a *Kartácsnak*, amíg haza nem küldtek a harctérről s hogy azóta mi lett vele, fönnáll még vagy megbukott: nem tudom.

Pincéreink is voltak. Két szemes, ügyes tisztiszolga, az egyik meg éppen a pesti Newyorkban szolgált föl, mielőtt behívták. Már tervezte is, hogy mielőst felsüt a tavaszi nap, kirakja a kertet a kávéház elé, ahogy odahaza, a füstös, kormos, de mégis csak felejthetetlen Erzsébet-körúton. A sors azonban keresztülhúzta számítását, mert március közepén elvitték az ezredet valahová a keleti frontra s a mi kedves árkaikba osztrák népfelkelők költöztek. Nem sajnáljuk tőlük, érezzék csak mennél jobban magukat a mi régi helyünkön. Legalább lesz okuk megemlegetni, hogy magyarok laktak ott előttük.

Gács Demeter

Muszkaverő Ördög Marci ezeregy vitézi tette

— Elmondtam már kendteknek, hogy fogtam el a tulajdon édes kezemmel egy muszka gyenerálist? Nem? Nohát ide füleljenek kendtek. De a rosseb egye meg kendet, Csutorás sógor, kend is tarcsa a pofáját, mer kéccer nem mondok semmit.

Hát az úgy vót, hogy éccaka vót, a Marira gondútam haza éppen gyöngéd szívvel hogy mondok, ott törje ki a nyavala, ahol ebbe a minutumba megcsal, amikor esső a takaróm, srapnel a fejemalja. Elemózsiát kerestem, de csak a szakácsot találtam meg, ebbe ugyan bele nem harapok, gondútam, más is lenne, ha odahaza lágeroznánk valahol Kaposvár mellett. Ott szakácsnét tanál a huszár, ha vacsorát keres. Így is jó, mondok, kibirtam hét napig egy falat nélkül, meg is kérdeztük a kapitány urat, hun lehetne a csajkát abfürolni.

Nagy esőnd vót, csak a huszárgyomrok korgása adott tízpercenkiut sortüzet. Az esső is megbolondult, mindig lefelé esett, hogy a görcs rángatná ki, mér nem tud eccer fölfelé esni. Mer ha toronyba ülnénk mint avizóposzt, nyilván meg odaejne. Így meg a földet verdeste.

Gyűn ám egy muszka, köpönyegbe burkolva, de nem is gyűn, hanem vánszorog. Kérdem, ki vagy te, feleli: muszka gyenerális őszentfelsége a cár kegyelmibül. Mondok a fogam közt: az én kegyelmembül, vaddisznó, meg legfőlebb az édsanyád keserves kegyelmibül, de nem ám a muszka cárébul. Aztán mit akarsz itt koma, mondok neki, merhoggy itt magyar fiuk vannak. Erre uccu neki, el akart szaladni, úgy neki lódult, hogy három

lépésre vót tülem. Három lépés harminc kilométer olyan inséges állapotba, de én utánaugrottam, mellbe taszitottam, oszt kérdem tüle, mi a kivánságod. Aszongya: éhes vagyok. De a fenét annak a kancsukán kiszáradt gyenerális-pofádnak, én is abba a járatba vagyok, hogy ménkü mód üres a gyomrom. Ha nem adsz enni, mongya, megtámadlak az egész divíziómmal. Mondok, állok elébe. Evvel aztán gyött is az egész muszka divízió. Én meg fölébredtem. Mer hát elszűnyokáltam, ennyi vót az egész.

Amint oszt ébren vagyok, ott áll előttem egy másik muszka gyenerális. Ez már igazi vót. Tudtam, hogy ha nem álmodok is, ezt is a gyomra kergeti ide. Mutatom neki a kenyérszakomat. Hét nap óta egy harapás kenyér nem vót benne. Odaugrik hozzám, átölel, én meg kupán ütöm, lefülelem, oszt viszem hátra a parancsnokságnak. Ott derült ki, hogy a cár unokaöccse vót. No, mondom, vesszen ki a fajtád! De kaptam is akkor száz kenyérsákra való menázsit az őbester úrtól, meg kétszáz pengő jutalmat. A kapitányom cigányt hozatott valahonnét a rezervábul, oszt egész éccaka csak az én fülembé huzatta, hogy aszongya: Huszár vagyok, nem pocsétakerülő, Ódalamra nem illik a gyíkleső...

De ez semmi. Mondok én olyat is, hogy el se hinném, ha más mondaná. No de Csutorás sógor, azt az untauglik szencségit kendnek, hun az a hadsegélyző guba-bórcibar?

A kis önzők

- Meddig hosszabbitják meg a mandátumunkat, pajtás?
- Úgy hallom, békekötésig.
- No, akkor éljen a háború!

Emléksorok

- A japán hős Kinába
- Mar az angol inába.
- Nincsen ebben nevetséges:
- Most sárgul a szövetséges.

Szerencse a szerencsétlenségben

- Pechem van. Elestem száz koronától.
- Vigasztalódjék. Még mindig jobb, mint hoggyha ellenséges golyótól esett volna el.

Vissza Ausztriába!

Az öregágyú

Nyolc hónap multán sebesülve kerül haza a fiatal férj a harcterről. Az első napok boldogsága után bárányfelhők mutatkoznak, majd rendes kerékvágásba tér a családi kettős: kitör a vihar.

— Szégyeld magad, Emma, — mondja a férj — így nem szabad beszélni azzal, aki ezer veszedelemből jött vissza. Leszokhattál volna erről a hangról nyolc hónap óta.

— Igazad van, — válaszol a menyecske — azzal, aki háborúban volt, másképp illik beszélni. A te füled az ágyú szavát szokta meg. Hát akkor elhozom neked az öregágyút, — jöjjön a mutter!

Tönődések

Seiffensteiner Solomontul

✧ Fülütte teccik nekem oz onglius, omikor oztot mand, hod von neki még ideje várni elég. Eszembe jötja mogát o Zalme Kréntopf, oki keresett o Fánika kisosszon lángyánok ed vülegént, hát kinálták o Frojem Tauschert Gelnicbül. Tolálkozik o Zalme o günci vásárkor o Jume Hinkkerrel, o gwatterjével, Gelnicbül, hát megüledi, megcsókoljo: „Komám, téged oz isten köldött ide.

Odjan milejen ember ledjen ez o Tauscher nálotok?”

— „Nodjon kütünö ember és mindenfélére lehet fülhosználni, mert sok ideje von.“ — „Wie hájszt ideje?”

— „Hát üdj, hod minden percbe kopjo ed hünapöt.“

✧ O Zélig Krenk edszer otozta Hevesrül o jünnyüsi vásárbo. O kocsiso, ed polóc legény, vigan sopkodto o lovakt, ógy hod o Zélig félte mogát oz ostortul. Odo is szült neki: „Holjon mogo borátom, ne sopkodjo ógy ovvol oz ostorvol, mert még kiöti o szüümümet.“ Mire o polóc böszkén hátrforduljo mogát és feleli: „Akkor mojd én leszek a hibás!“ — Pénc-punec o szegényy belgák. Oz ongol kacsis sopkodja faltan, mire o belgo rákojebál: „Ne sopkodja ógy, mert még ozt o kevést is elvesztek, omít o németek nekem mekhogyták.“ És oz Edward Grey oreság visszoszúl: „Nú, okkor mojd én leszek o hibás!“

Veszekedés a cápacsaládban

— Ne hazudj, nyomorult. Belelátok a vesédbe is. Tegnap nyeltem le egy periszkópot...

Francia tavasz

Provánsz daltelt vidékin kél a szellő,
Bimbók fakadnak, pattannak rügyek;
Az agg pór felkél kandallója mellő'
És illatoznak gyanús közügyek.
Itt a tavasz, az örök kénytelenség,
De mostanság nagy a legénytelenség.

A patak mellett, lányka oldalánál,
Tizenöt éves ifjú andalog.
Idősebbet e tájon nem találnál,
Hajh, árvák most a női angyalok.
Gyöngén sipol a tavaszi ének:
Rossz dalosok a gyermekek s a vének.

S így szól az ifjú: — Lánykám, adsza csókot,
Csókot, amelytől szívem idvezül.
Holnap talán már itt a német, — oh Gott!
S a föld szürkét ölt — tavaszi mezül.
Sejtelmesen zuhan rám a bánat:
Tegnap sorozták be a nagyapámat!

Új török népdalok

Dardanellák partján fúj a szél,
Szegény gyaur legény útra kél;
Kudarc hire kullog előtte.
Hol a dicsősége? — Ellötte.

Malta, Ciprus, Lemnos, Tenedos.
Sziklát ostromolni fene rossz.
Viszket is a britnek a bőre,
Mást biztat hátulról — előre.

Kaland a Dunaparton

A parton, hol fut a szőke Duna,
Lépeget két nagy német katona;
Köröttük színes, vig leánysereg,
Mint röpködő madárraj csicsereg,

És szól az egyik német: — Kamerád,
Ni, az a szőke, hogy nevet terád;
Ejh, ne álmodj a braune Kathi-rul! —
S a nagy darab germám hős elpirul.

Azután lopva a lányra tekint.
Az, mint száz ördög, incseleg megint.
Szemből-szembe sugárt nevetve küld,
Libben, fordul és . . . hipp-hopp! elrepült.

S néz a vitéz a faképnél nagyot:
— No, Kamerád, ez ugyan itt hagyott.
S milyen szeme volt . . . Hallod, ne neved!
Ezért harcolni mégis érdemes.

Különös idők

— Mit gondol? Mért kegyelmeztek meg a Mágmás
Elza gyilkosainak?
— No hallja! Olyan idöket élünk, amikor egy
Grey is szabadlában járhat . . .

Barlang mélyén

Völgyed mivé lett, gyönyörű Labore?
Beh elszaporult benne most a borz!
Szűz földedet kis muszkák ássák, vájják,
Vén, százados fák gyökerét cibálják.

Barlangok mélyén, kis törpék helyett,
Borzas kozákok foglalnak helyet,
Nagy-messziről jött rosszképű zsványok
S messzefutottak a tündérleányok.

Az éjen át nem villan fénybogár.
Tűzesóva szállt és mennydörgő sugár,
Gyilkos bogarak ádáz regimentje,
Meghalt az erdők békés, ősi esendje.

De patak mentén, barlang mélyiben
Az idegenek népe nem pihen.
Balálmadarak vastorka dalol:
A föld alá mennek a föld alól.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Tyb. Az ápolónő-viceeknek a pesti kávéház a melegágyuk s mikor önök a mindig vidám utazótól átveszik, tisztában lehetnek vele, hogy a mi egyik fülünkön százszor besétáltak már a zamatos kimondhatatlanságok és a másik fülünkön ugyanannyiszor eltávoztak. — X—x. Mi is láttuk annak a budapesti lapnak vaskos sajtóhibáját. De azért ne higgye, hogy a fenyegetett japán alattvalók ott vannak. A mi saját külön pekingi táviratunk szerint Kinában vannak. Ez csak megnyugtató? — H. J. Minden héten ötször-hatszor nem látogatják meg önt sem a Muzsák. Csak a nagyon ledérek szokása ez. A mély lira rendszerint antul neme-sebb, mentül ritkábban szólal meg. — Ant. Még a világháború sem teszi megokolttá azt a takarékoságot, hogy a papir mindakét lapjára ír. Egyébként találkozott benne. — L. Gy. Hangulatos, de költői érték nélkül való. Másutt talán hasznát veszik. Üdv! — Levéltörődék. Ön ezt a przemysli levelet közli velünk: „Reggel 4 óra. Felugrottam ásitás nélkül, az utolsó aviaticus mán ekkor elrepült . . .” És azt mondja: két generális neve fordul elő ebben a mondatban. Jó, jó, de mért kell a háborús levelezés tolvajnyelvén leírni Kuzmanek és Tamássy tábornokok nevét? Ráérünk majd az orosz hadifogságból érkezett levelekből kiböngészni a dr. Kutyául Elünk nagybácsit és az Elelmezéssy Leokádia nagy-nénit. — Dr. R. K. Húsvétkor lent jártunk a Mecsek alján. Sajnáljuk, hogy nem találkozhattunk. Tehát a háború után. Elraktároztuk a szíves meghívót. — M. Gy. Rejtvényért nem jár t. p. Hova jutnánk akkor! — Cs. 28. Komplikált és azontúl nem is meglepő. Már igazán magunk drukkolunk amellet, hogy egyszer sikerüljön. — B. Z. (Eger.) Az a lap nem irt esodabogarat. Mért ne születhetne az internált öngyáságának gyermeke, mikor a férjével együtt volt polgári fogoly Franciaországban? A törvényes időt is pontosan elkönyvelte a diszkrét tudósítás. Vagy talán a francia örök éberségét akarta kifigurázni? — A. J. Egyetlenegy akadtt közte, de az aztán pompás. A versek végtelenül primitivék. — Gazda. A belépő fölkelte az étvágyunkat. Hadd lássuk teljes valóságában a totocskát! Természetesen az aktualitásokba kell belekapcsolódnia a mondókájának. És főképpen olvashatóbb írást kérünk. — Z. A. A mai háborús, fegyveresörtet világban valódi irodalmi eseményszámba megy a Vörös Félhold javára kiadott Török-Magyar Almanach, mely Mezey István szerkesztésében most jelent meg. A nálunk eddig oly mostohán istápoltt s csaknem idegen turánizmusnak kiáltó szava ez a könyv, melyben legjobb íróink s politikusaink lelkesen, pompásan áldoznak az ősi, közös oltáron. Reméljük, hogy a testvéri kapcsolat, melynek szép dokumentuma az Almanach, a háború után sem veszi erejét s örök időkre összetartja az öreg Ázsiának elszórt, árva gyermekeit. — Kas. A B. J. orientalistái nagy élvezettel olvasták az ön privát-gyűjteményét, amely a szerző elmésségéről és eleven szatirikus érzékéről tanuskodik. Sorát ejtjük. — G. D. A hadikórházban a humor erői, úgy látszik, bősegebb táplálékhoz jutottak, mint a lövészárkokban. — Több levélről a jövő számban.

Felölös szerkesztő: Dr. MOLNÁR JENŐ
Művészeti szerkesztő: BÉR DEZSŐ

A tengeralattjárón

kevés élelmiszer fér el, de arról kezeskedünk, hogy konyháján van

KOTÁNYI PAPRIKA.

Főüzlet: Budapest, Teréz-körút 7.
Fióközletek: VII., Kun-utca 12. és
Szegeden, Kárász-utca 5. sz.
Newyork, 205, 2. Avenue, 13. Str.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

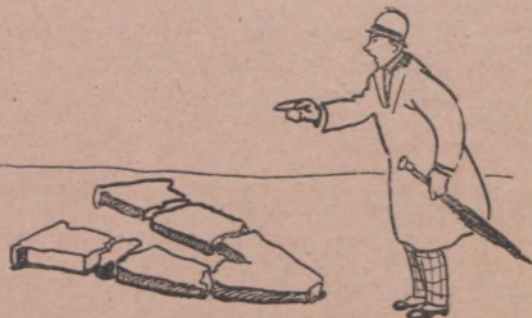
Alapítatóff 1847.

Bräusweller János
Szegeden. Es az hiv. hivatalosan
szab. chronomet. és műész. feladatja
a reménytel. ingaórákhoz
stb. stb.

ÓRÁK. ÉKSZEREK 10-évi jótállással -
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bermentve. Invitások pontosan eszközjuttatnak.

Képrejtvény

Jutalma a BORSSZEM JANKÓ 1915-re szóló naptárának egy példánya. A BORSSZEM JANKÓ 2469. (14.) számában közölt képrejtvény megfejtése:

Szentpétervár

A megfejtést 458-an küldték be. Nyertes Vas Árpád hadnagy (Szabadka, Vöröskereszt) lett, aki mint a rébusz-szelvény beküldője megkapta a Borsszem Jankó 1915. évi naptárát. A Borsszem Jankó naptárának kisorsolásában résztvesznek a nem előfizetők is, ha ezt a szelvényt — az adatok közlésével — beküldik a szerkesztőségnek.

RÉBUSZ-SZELVÉNY

Megfejtés:

Név és lakás:

Kiadó-tulajdonos: A BORSSZEM JANKÓ lapkiadó-részvénytársaság. Szerkesztőség: IV., Károly-körút 4. Kiadóhivatal: VI., Teréz-körút 38. Előfizetési ár: Egész évre 16 K. — Fél évre 8 K. — Negyed évre 4 K. Egyes szám ára 36 fillér. Megjelenik minden vasárnap. Telefonszámok: Felelős szerkesztő 33—24. Művészeti szerkesztő 61—86. Kiadóhivatal 138—05.

A német hadügyminiszterium

rövid idő előtt azt az óhaját fejezte ki a sajtóban, hogy a bátor harcosoknak háborús térképeket küldjenek szeretet-adományul. És joggal; mert a harctérről hozzánk naponként érkező megrendelések bizonyítják a harcosok ily irányú kívánságát. Mit használnak a harmezőn álló katonának az összes újsághírek, ha egy jó haditérkép segítségével nem tud tájékozódni a hadi eseményekről, vagy nem tudja megállapítani, hol is van ő tulajdonképpen.

Mint kedvelt szeretetajándékot ajánljuk tehát a mi **háborús térkép-atlaszunkat**, mely 11 térképet tartalmaz, és pedig:

1. Kelet: Német-orosz harctér,
2. " Galíciai harctér,
3. " Oroszország és Románia térképe,
- 4—6. Nyugat: Középeurópa térképe (Franciaország és Belgium),
7. " Franciaország,
8. " Páris és környéke,
9. " Angolország térképe,
10. — A szerb harctér térképe és
11. — Az egész török harctér térképe.

Ezt a rendkívül célszerű háborús térkép-atlaszt, amely kevés helyet igényel a borjában, 2 márka 80 pfennig kivételes árban küldjük. A pénz előleges küldését (levélbélyegekből is) kérjük. A térképek nagy méretei áttekinthető képet nyújtanak és azok a helységek, melyek az események figyelemmel kísérésénél első sorban szükségesek, nagy mértékben tekintetbe vétettek.

Minden megrendelőnek

egy Hindenburg-arcképet ingyen adunk.

Tessék még ma megrendelni. Az ön hozzátartozója a harctéren a térképek tanulmányozása által, melyeket mindig újra és újra elő fog venni, a lövészárokból támadó borus gondolatait a legjobban elűzheti.

Vaterländische Verlagsanstalt

Berlin W. 57, Pallasstr. 10—II.

Egészségügyi műszaki berendezések gyára.

Legmodernebb rendszerű központi fűtés és szellőztetés. Vízvezeték, esatornázás és légszuszterberendezések. Városi vízművek, esatornázások és derítő telepek. Gyógy- és gőzfürdők.

Prospektusok. — Árjajánlatok. csász. és kir. udvari szállító Budapest, VII. kerület, Péterffy Sándor-utca 34. szám.

Bründl János

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

természetes
égyvényes
SAVANYÚVIZ.

Anyák! Hitvesek!

küldjenek hozzátartozóiknak a harctérre azonnal orvosilag ajánlott és törv. védett

Szanitéc-hintőport

mert ez nemcsak a férgék kíntzásaitól szabadítja meg őket, hanem a kiütéses tifuszt is távoltartja tőlük. Az orvosok megállapították, hogy ezen betegséget a ruhatetvek terjesztik.

Kapható minden gyógytárban és drogériában, táborig csomagolásban (csak a címet kell ráírni) hintődobozonként 1 koronáért.

Budapesti főraktárak: Thallmayer és Seitz, Török J. és Kochmeister F. utóda. Ahol nem volna kapható, oda 2 dobozt frankó ajánlva küld Auber gyógytára, Mohács 10.

HÖLGYEK

kimaradásakor, zavaroknál esakis a hatásos

Dr. Schweitzer-féle párisi

különlegességi szert

rendeljük. Artalmatlanságáért kezesseg. Ára 12 K, extraerős 16 K. Szétküldés bérmentve és diszkrétén utánvétellel. Anton Gross kiviteli háza Budapest, VIII., József-körút 23. szám.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

A kerékpárvilágot 20 év óta uraló eredeti „The Champion” kerékpárokat

3 évi jótállással, mélyen leszállítva 165 koronától, havi 10 és 12 K-ás részletekre. Speciál kerékpárokat 85 koronáért és kerékpáralkatrészeket külső és belső gummit, pedálokat, láncokat, fogaskerekeket, konuszt, csészéket stb. vidékre is bárhová 30% árleszállítással szállítunk.

Láng Jakab és Fia

kerékpára kátrész- és kerékpárnagykeresek. BUDAPEST, VIII., József-körút 41/b. Fióküzleteink: VI., Andrassy-út 55. sz., Baross-tér 3. Budán: Margit-körút 6. Nagy árj-gyűzék 1500 képpel ingyen és bérmentve

Wagner Hangszer-Király

országszerte elismert elsőrendű hangszer- és beszélőgépek áruháza

Budapest, VIII., József-körút 15.

Számos kitüntetés.

Elismerőlevelek.

Javitószakműhelyek.

Legújabb műkedvelő hangszerei:

 <p>Varázsfuvola</p> <p>Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Varázsfuvola 20 acélhanggal és kellemes bőgőkiadással van ellátva. Ára tokkal, iskolával csak 4 korona.</p>	 <p>Wagner hangversenybeszélőgép</p> <p>E pompás kiállítású, hatalmas hangú, óriási hangversenybeszélőgép, 200 db. angol koncert-távol csak 25 K.</p>	 <p>Cimbalom</p> <p>Remek, kellemes zongora-hangú, igen finom kivitelben, pedálemelővel 160 K-tól 600 K-ig. Alig használt hangversenycimbalmok állandóan raktáron.</p>	 <p>Tündérharangok</p> <p>A "Tündérharangok" kovácsolt vasállványon 15 összehangolt fémcsengővel van ellátva. Rendkívül kellemes hangú. Bárki azonnal játszhat rajta. Áratokkal, verőekkel, iskolával csak 8 kor.</p>	 <p>Kétsoros hangverseny harmonika</p> <p>Magas finom szekrényű, 19 fedett billentyűvel, 6 bőgővel, a céllhangokkal, erős fuvóval, gyöngyházgombokkal csak 20 K, fin. 25 K.</p>
 <p>Csodaréztrombita</p> <p>A hangverseny „réztrombita” igen könnyen fújható 20 primhangot és 4 kísérő akkordot foglal magában. Finom sárga réz kivitelben, hossza 45 cm., 12 billentyűvel, tokkal, iskolával csak 6 K.</p>	 <p>Gyermekhegedű</p> <p>Kitűnő hangú, jól kidolgozott, valódi hűrokkal felszerelt gyermekhegedű, bármely nagyságban, vonóval gyantával csak 5 korona.</p>	 <p>Gitárcitera</p> <p>Kottismeret nélkül bárki azonnal játszhat rajta. Igen esimes kiállítású és rendkívül kellemes hangú. Ára kottával és felszereléssel 16 kor.</p>	 <p>Iskolahegedű</p> <p>Kitűnő hangú, remekül kidolgozott domború „Stainer” hegedű, tokkal, vonóval és 16 darab felszereléssel együtt csak 12 kor. Ugyanez finomabb kivitelben francia hegedűalakú tokkal 20 és 30 K</p>	 <p>Jogász-tárogató</p> <p>Kezdőknek különösen ajánlható. Kezelése egyszerű, rendkívül könnyű fuvását, meiabús tárogató hangú 5 billentyűvel, külön francia sippnyelvekkel, csak 16 kor. Finomabb 6 billentyűvel 20 K</p>
<p>Tölcsérnélküli hangversenybeszélőgép. Gyönyörű kiállítású, rendkívül tiszta és kellemes hangú, valódi Eufon tölcse nélküli hangversenybeszélőgép, 200 drb. távol 20 K. Eredetiségét szavataosságot vállalunk.</p>		<p>Kérjen a saját érdekében ingyen és bérmentve fényképes hangszerárjegyzéket!</p>		<p>Okarina</p> <p>Ezen új és kedvelt hangszer a fuvóához hasonló, rendkívül kellemes hangot ad. Kevés gyakorlattal a legrövidebb idő alatt képes bárki rajta játszani. Ára: 1, 2 és 3 korona.</p>

Óvás! Figyeljen a Wagner névre és a 15-ös házszámra, hogy máshoz ne tévedjen.